

Η υπαρξιακή κρίσι

Επιστήμες / Επιστήμη και Ηθική

Σταύρος Μπαλογιάννης, Ομότιμος Καθηγητής Ιατρικής ΑΠΘ

Εις το υπόβαθρον εκάστης κρίσεως ευρίσκεται η υπαρξιακή κρίσις και ο φόβος ο οποίος απορρέει εξ αυτής, αποτελών το πλέον αρχέγονον συναίσθημα της υπαρξιακής απειλής. Η υπαρξιακή ανασφάλεια, η αγωνία της μαζικότητας εκ της συνθλίψεως του προσωπικού Είναι, η απόσβεσις των προσδοκιών, το εσωτερικόν αδιέξοδον συνθέτουν την τραγικήν συγχορδίαν του συγχρόνου ανθρώπου, ο οποίος αθροίζει συνεχώς τραυματικές εμπειρίας, από της παιδικής ήδη ηλικίας.

Η θλίψις, η αβεβαιότης ή αίσθησις της προσωρινότητος, διαπλέκονται μετά της φιλαυτίας, του εγωκεντρισμού, της διεκδικητικότητος, των τάσεων υπεροχής και επικρατήσεως ιδίως εις τον οικονομικόν τομέα, της ανταγωνιστικότητος, της κοινωνικής ανευθυνότητος, της ελλείψεως εσωτερικής συνοχής και της συναισθηματικής αδιαφορίας διά τον πλησίον και διά την πορείαν της κοινωνίας.

Η αναπτυσσομένη, εκ παραλλήλου, αντιρροπιστική υπερτίμησης των ανθρωπίνων δυνάμεων εις μίαν φθίνουσαν κοινωνίαν συνεπάγεται την υποτίμησην του θείου και αποτελεί Ύβριν, την πηγήν των δεινών κατά τους αρχαίους τραγικούς και το υπόβαθρον των κοινωνικών αντιθέσεων.

Σήμερον ο φόβος του θανάτου πλανάται εις την ψυχήν και την ζωήν του ανθρώπου, ενώ η επικέντρωσις εις τον οικονομικόν παράγοντα επαυξάνει την χοϊκότητα, υπογραμμίζει την προσωρινότητα και την φθαρτότητα και μεγιστοποιεί τα φοβικά βιώματα αυτού, απομακρύνουσα αυτόν από την αληθή αίσθησιν της προσωπικής και κοινωνικής αρμονίας.

Συγχρόνως η συναισθηματική αδιαφορία διά τον ανθρώπινον πόνον, διά τον πάσχοντα σωματικώς και ψυχικώς, ο οποίος εκλιπαρεί διηλεκώς την κατανόησιν, την προσοχήν, την συμπάραστασιν, την μέθεξιν, την προσφοράν και την αγάπην αποτελεί αλγεινόν φαινόμενον του ανθρώπου της εποχής μας, ο οποίος εγκυστούμενος εις εαυτόν, αναπτύσσει σειράν αμυντικών μηχανισμών, κατατεμνόμενος ψυχικώς και αυτοαναιρούμενος, βυθιζόμενος όλον και περισσότερον εις το άγχος και την κατάθλιψιν.

Εκ παραλλήλου, η καθήλωσις εις την οικονομικήν ανέλιξιν δεσμεύει την ελευθερίαν του ατόμου, η οποία αποτελεί το ουσιώδες υπόβαθρον της εσωτερικής ισχύος αυτού. Εν αντιθέσει, η μετά συνέσεως απέκδυσις της συνεχούς οικονομικής μερίμνης διανοίγει την οδόν της Αληθείας και καθιστά εφικτήν την πορείαν προς τον έσω άνθρωπον, η οποία οδηγεί εις την αναγνώρισιν της απεράντου

εσωτερικής ωραιότητας αυτού.

Απελευθερούμενος εκ των οικονομικών δεσμεύσεων και καθηλώσεων, διά της δυνάμεως της πίστεως και της συνειδητής πνευματικής ζωής, ο άνθρωπος εισέρχεται πλέον εις την χαρισματικήν ατμόσφαιραν της παρουσίας του θείου εις την ζωήν του, ένθα διά της βιώσεως της γνησίας αγάπης και της ελπίδος της αιωνιότητος αίρεται η αγωνία του πόνου, η ανασφάλεια, η αβεβαιότης, η αίσθησις της απειλής, η θλίψις και ο φόβος του θανάτου και βιούται η αληθής απελευθέρωσις εκ της φθοράς και η ανυπέβλητος ωραιότης της εσωτερικής ειρήνης.

Απόσπασμα από το άρθρον: Σταύρος Ι. Μπαλογιάννης «Ο οικονομικός παράγων εις την διαμόρφωσιν του ιδεολογικού υποβάθρου της κοινωνίας» Εγκέφαλος 51, 38-47, 2014

<https://bit.ly/2X38P17>